

VEJERSLEV

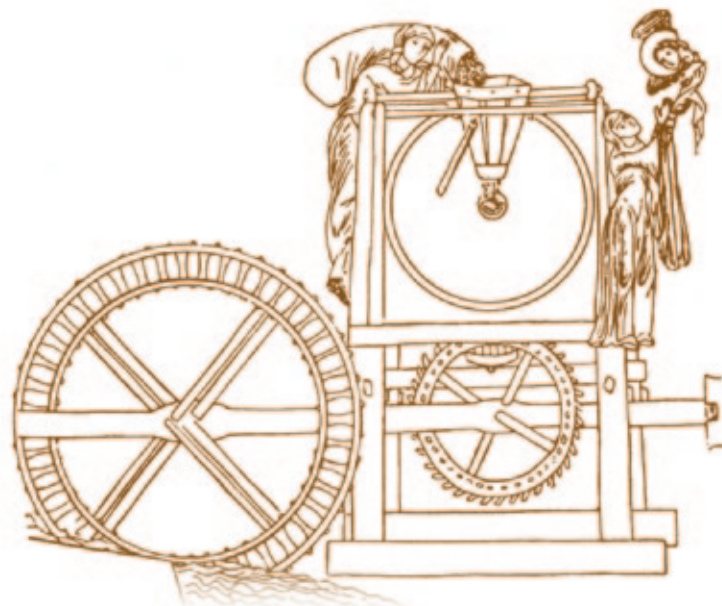
EN HISTORISK LANDSBY

— I NUTIDEN —

Umiddelbart syner Vejerslev ikke af meget i dag, men der gemmer sig en lang og spændende historie i og omkring vores lille landsby.

En gruppe borgere har taget initiativ til at synliggøre historien med en udstilling ved kirkens P-plads og to historiske ruter.

P-pladsen er udgangspunkt for begge ruter. På ruterne er opstillet informationstavler eller seværdighedstegn, som fortæller historien om stedet.

Samtidig tegning der viser pricipperne i møllen ved Gjelå

Ruter og udstilling er blevet til på initiativ af borgere og foreninger i Vejerslev. Det er sket i tæt samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening Favrskov og Favrskov Kommune.

Christian Fischer, tidligere Silkeborg Museum, har stået for tekster til informationstavler og udstilling. Folder og informationstavler er designet af Dd-sign [www.ddsign.dk].

LAG Favrskov, Favrskov Landsbyråd, Favrskov Kommune, Menighedsrådet og Nordea har finansieret projektet 'Vejerslev – en historisk landsby i nutiden'.

Projektet er støttet af ...

... samt af Favrskov Landsbyråd og Menighedsrådet

Runestenen ved Vejerslev kirke

VEJERSLEV

EN HISTORISK LANDSBY

— I NUTIDEN —

Rød rute – Præsteskov med gravhøje (2,3 km)

Præsterne fik en del af deres løn, som udbytte af skoven. Heraf navnet Præsteskov. I dag ejes skoven af Menighedsrådet. Markvejen, som går fra i svinget ned mod skoven, er den gamle kirkesti, som indtil vejen blev lavet i begyndelsen af forrige århundrede, forbandt Vejerslev med Borre. Der var et spang over åen, så borgene fra Borre kunne skyde genvej, når de skulle i kirke.

Rundturen i skoven fører forbi to gravhøje. Den østlige gravhøj i skovbrynet tæt på den opdyrkede mark er den ældste. Hvis man kigger godt efter, kan man se den fra stien. Gravhøjen stammer fra bondestenalderen.

Gravhøjen har ikke været udgravet, men stenene, som stikker op, har måske været sider i et stenkammer. Hvis det er resterne af et stenkammer, kan det være en dysse eller en lille jættestue fra den såkaldte tragt bægerkultur og vil da være fra ca. 3.500 til 3.000 f.Kr. Kun en arkæologisk undersøgelse kan vise dette.

Den vestlige gravhøj er svær at se pga. beplantningen. En klippet sti fører ind til gravhøjen. Når man står på den, er det tydeligt at se gravhøjens form. Det er en enkeltmandsgrav fra ca. 2.800 f.Kr. til ca. 2.300 f.Kr. Selvom det er en enkeltmandsgrav, har den formodentlig huset mange grave, da det var almindeligt at genbruge gravhøjene. Der har været mange flere gravhøje i og omkring Vejerslev. Det vidner om, at der har boet mange her i lange perioder.

Se mere på www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder

Blå rute – kloster, vandmølle og tingsted (1,7 km)

I 1100-tallet grundlagde benediktiner munkene et kloster i Vejerslev. På dette tidspunkt var der allerede en kirke, som munkene udvidede. Der er også blevet bygget sovesal og spisesal. Kirken er en vejkirke og er åben fra 9.00 til 16.00 fra 1. april til 1. oktober. Inde i kirkens sideskib kan man se gravsten. Gravstenene er formodentlig fra tidligere abbeders grave, da der er stav og kors, som symboliserer klostre. Selve klosteret har ligget syd for kirken, hvor der i dag er kirkegård og græsplæne.

Der har kun været kloster i Vejerslev i en periode på 30-50 år. Uden for kirken er en runesten fra vikingetiden.

Munkene har haft brug for mel og har derfor bygget en vandmølle tæt på klosteret ved Gjelåen. Det er en af de ældste vandmøller i Danmark. De ældste dele af vandmøllen er dateret til 1183. Den blev udgravet i 1986 af Silkeborg Museum. Møllen er formodentlig blevet ødelagt af en oversvømmelse og ikke genopbygget, da munkene kort efter flyttede til Alling Kloster.

Vejnavnet Tingvej vidner om, at der har været tingsted i Vejerslev. Vejerslev, Mondrup og Aidt blev meget tidligt i middelalderen, måske i forbindelse med klostrets anlæggelse, betragtet som et 'birk' (en juridisk enhed) med eget tingsted. Tingstedet lå på det åbne område ved kirken og har fungeret indtil dets nedlæggelse i 1700-tallet.

